

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

INBRENG CDA begroting 2024

7 november 2023

Voordat wij het gaan hebben over de begroting moeten wij het vandaag hebben over de financiële actualiteit in Rijswijk. Vorig jaar waren wij als CDA fractie nog positief over de begroting voor dit jaar. Wij hadden de hoop dat dit college het solide beleid voor onze financiën van de vorige periode zou voortzetten. Op dat moment was de verwachting dat we over 2022 nog een overschot zou resteren van 4M. Dat konden we bijschrijven bij de Rijswijkse reserve.

Een maand later bleek echter dat er maar liefst 17M moest worden afgeschreven op de grondexploitatie voor Rijswijk Buiten. Daardoor veranderde het positief saldo in een tekort van ruim 11M. We kunnen dat dit college niet euvel duiden. Zij zaten toen net een half jaar en konden deze ontwikkeling op de woningmarkt niet tijdig pareren. En wij koesterden dus nog steeds de hoop dat dit college met haar eerste begroting vanaf dat moment dan ook daadwerkelijk zou sturen om het voorgestelde overschot voor dit jaar van ruim 6M euro ook echt waar te maken. Maar wat blijkt nu een jaar later? Ook dit overschot is volledig verdampt. In plaats van het voorgestelde overschot van 6,5 M komen we uit op een historisch tekort van 13,5M! Een inschattingfout van 20M euro! Vz, Hoe is dat mogelijk willen wij weten, want dat is ongekend in onze gemeente.

En daarom kunnen we nu hele mooie algemene beschouwingen wijden aan de plannen van deze coalitie voor 2024 e.v. Maar dat heeft wat ons betreft totaal geen zin. Want hoe realistisch is deze begroting nog te noemen? En hoe serieus moeten we de plannen van dit college nog nemen? Onze algemene reserve van 32M slinkt in twee jaar tijd (met 11,5 en met 13,5M) tot nog maar 7M. Zo doorgaan betekent dus dat we over zes maanden geen reserve meer over hebben. Dan kunnen we onze bestemmingsreserves gaan leeghalen. De Eneco opbrengsten plunderen, die we zo zorgvuldig met gekwalificeerde meerderheidsbesluiten in deze raad zouden aanwenden om rendabele investeringen te doen voor onze groeigemeente. In gemeentelijke woningen in de middenhuur, duurzame verkeersoplossingen onder de Beatrixlaan, herinrichting van de Landgoederenzone, innovaties in het sociaal domein.

+

Vz wat komt daar van terecht als het geld er volgend jaar niet meer is? Uit de halfjaarrapportage blijkt dat de oorzaak nu niet ligt aan de marktwaarde van onze bouwgronden, maar er is gewoon te veel uitgeven, en dan met name in het sociaal domein. Daarom hebben wij een paar indringende vragen aan het college.

Ten eerste: Hoe is het mogelijk dat voor de jeugdzorg een jaar geleden door de wethouder Sociale Zaken werd volgehouden dat de kostenspiraal een halt toe was geroepen? Waarom zijn de kostenstijgingen nu niet tijdig aangepakt? Hoe kan het dat pas een paar maanden geleden aan de raad een beleidsnota wordt aangeboden, terwijl partijen als het CDA al jaren vragen om toepassing van een ander beleid? Hoe kan het dat Den Haag na een jaar voorbereiding alles klaar heeft staan om zorginstellingen anders te gaan contracteren? - net zoals Zoetermeer dat al met de WMO doet – en waarom heeft Rijswijk dan nog geen enkele rendabele wijziging ingevoerd? Hoe lang vragen we hier nu al om? De VVD wilde 2 jaar geleden de open eind regeling al schrappen. Waarom doen we dat dan niet?

Ten tweede: Het tekort in de Bijstand: is het niet veel profijtlijker - zowel in sociaal als in financieel opzicht – de Rijksgelden voor de Bijstandverlening in te zetten voor het aan werk helpen van mensen, in plaats van aan uitkeringen? Er is toch werk genoeg? Overal horen we ondernemers klagen over tekort aan arbeidskrachten. Als wij in Rijswijk dan meer uitkeringen verstrekken dan de Rijksnorm, wat doen we dan verkeerd? We kunnen discussiëren over een consulent meer of minder. Maar waarom lopen we hier dan qua resultaat achter vergeleken met andere gemeenten?

Ten derde: Is de wethouder van Financiën het met ons eens dat het weinig zin heeft hier een begroting te bespreken met een virtueel overschot, waar de ontwikkelingen in het sociaal domein nog niet in zijn verwerkt en die volgend jaar opnieuw tot een tekort gaan leiden? We zien immers de moties met nieuwe plannetjes al weer langskomen. Plannetjes die feitelijk dus niet uit deze begroting gedekt kunnen worden. Dus wethouder is het niet verstandiger om als de wiedeweerga de tering naar de nering te zetten? Het college geeft in antwoord op vragen aan dat dat komend voorjaar zal gebeuren, maar is de wethouder het niet met ons eens dat dat dit jaar nog moet gebeuren?

Ten vierde: wanneer was bekend dat we dit jaar zo desastreus zouden gaan afsluiten? Wat heeft de wethouder van Financiën gedaan om daarop voor te sorteren? Hoe kan het dat het college in juli nog aan de raad een krediet vraagt van 13M voor het bouwen van een clubhuis in Elsenburg en dat we nu tegen 13M tekort aankijken? Is het niet verstandiger om dit krediet alsnog in te trekken en daarmee de aanslag op onze vermogenspositie weer enigszins in balans te brengen? We weten toch allemaal dat het moeizaam opgestelde

businessplan voor dat dure gebouw tot structurele tekorten gaat leiden? Of gaat dit college rigoureuus de belastingen verhogen om uit deze malaise te komen?

Vz, Tot slot nog dit. We geven in Rijswijk sloten met geld uit aan analyses, beleidsnota's en strategische plannen, zonder dat daar ooit iets concreets mee gebeurt. Zonde van al dat geld. Niet zelden besteed aan – wat ik rondreizende gezelschappen noem: bureaus die elders ook al fietsbeleidsplannen hadden gemaakt en ons hier wel even met een zelfde kleurrijke uitgave zullen helpen, of mobiliteitsplan of uitvoeringsplan jeugdzorg, economische analyse, analyse PPP. Je kunt het zo gek niet bedenken. Stop daarmee, is ons advies. Ik heb wel een coalitieprogramma gezien maar geen uitvoeringsplan. En het gaat om de uitvoering. Daar schort het aan. Belangrijke keuzes worden namelijk in en rond de bouwplannen gemaakt. En daar kunnen wij als organisatie maar met moeite het tempo bijbenen waarin projectontwikkelaars die plannen aan ons voorschotelen. Met als gevolg: de creativiteit ontbreekt als gaat om parkeren, verkeerseffecten worden onderschat en de opbrengsten voor publieke voorzieningen vallen tegen – denk aan de 30cm geveltuinjes in Te Werve en denk aan de Parkloper die achteraf nog gedekt moet worden, met als dieptepunt het bij plussen uit onze inmiddels lege reserves van 2M aan de projectontwikkelaar die nota bene mag bouwen in ons centrum. Archibald Boogaard draait zich om in zijn graf! Dank u wel.